

Vad orsakar digivningsstörningar hos suggor?

Mjölproduktion

När suggan är dräktig finns det höga halter av det dräktighetsbevarande hormonet progesteron i blodet. Progesteron hindrar suggan från att producera mjölk. Strax innan grisning sjunker progesteronhalten och hormonet prolaktin börjar utsöndras från hypofysen. Prolaktin stimulerar juvercellerna att bilda mjölk. När smågrisarna diar och juvret töms, ges signaler till hypofysen om att utsöndra mer prolaktin. Ny mjölk bildas och detta pågår så länge smågrisarna diar. När diandet upphör, som vid avvänjning, sänds signaler från juvret om att mjölkbildningen ska avta.

Digivningsstörningar

Suggor som drabbas av grisionsfeber visar ofta störd eller avtagen mjölkproduktion. Grisionsfeber kan orsakas av Coli-bakterier som tar sig in i juvret och orsakar juverinflammation. Bakterierna avger också toxiner som verkar hämmande på produktionen av prolaktin. Det händer också att förefallande friska suggor drabbas av störningar i mjölkproduktionen. Det är denna typ av digivningsstörningar som kommer att behandlas i resten av den här texten.

Under 1990-talet drabbades främst svenska Yorkshiresuggor av nedsatt eller avtagen mjölkproduktion. Störningarna uppträdde i andra till tredje laktationen och runt den tredje digivningsveckan, då mjölkproduktionen borde vara som högst. En studie gjordes för att undersöka de bakomliggande faktorerna. Suggorna hade låga halter av prolaktin i blodet då störningen uppträdde, men de visade inget tecken på sjukdom. Det visades att mjölkproduktionsstörningar var ärftliga och uppfödare rekommenderades att undvika rekrytering av grisar som var besläktade med drabbade suggor. Resultatet blev en minskad förekomst av suggor som hade störd mjölkproduktion.

Störningar i mjölkproduktionen kan också orsakas av miljöfaktorer och några av dem nämns här. Tillfälliga störningar i mjölknedsläppet kan uppträda då suggan störs eller stressas och därför ska det vara lugnt i grisionsstallet. Nedsatt mjölkproduktion kan orsakas av dålig tillgång till vatten eller foder. Vattenkonsumtionen kan också vara otillräcklig om vattnet är osmakligt. Det kan även förekomma infektioner i suggans juver trots att hennes allmäntillstånd förefaller vara opåverkat. Det förekommer också att suggor som hålls i grupp avvänjer sina smågrisar och kommer i brunst.

Om du upptäcker mjölkproduktionsstörningar; undersök alltid om suggan kan ha drabbats av grisionsfeber eller annan sjukdom. Se också till att suggan har tillgång till foder och friskt vatten. Om ovanstående orsaker kan uteslutas och anledningen till störningen tros vara genetisk rekommenderas det att undvika att rekrytera grisar från drabbade suggor.

Referenser

Kyriazakis, I., Whittmore, CT. 2005. Whittmore's Science and Practice of Pig Production. Kapitel 4, s. 104-147.

Sjaastad, ØV., Hove, K., Sand, O. 2003. Physiology of Domestic Animals. Kapitel 19, s. 671-694.

Rydhmer, L., Johansson, K., Eliasson-Selling, L., Persson, A. 2001. Clinical and genetic studies of disturbed milk production in sows. Animal Science., nr 51, s. 1-6.

Pig Progress: <http://www.pigprogress.net/health-diseases/a/agalactia-3.html>